

# ولایت فقیه



آیا منظور از این اصل تها بیان اصول عقاید شیعه است که پنجم آن اصل امامت است؟

اگر چنین است، چرا تأکید بر استمرار رهبری امامت شیعه و نقش اساسی آن در تداوم انقلاب شده است؟ آیا استمرار رهبری امامت بجز در قالب ولایت فقیه در این زمان مصدقی دارد؟

آیا نقش اساسی امامت در تداوم انقلاب اسلامی بجز به وسیله ولی فقیه محقق شده یا عن شود؟

و آیا تها واژه ولایت فقیه باید در قانون اساسی باشد تا مبنی این حفیت باشد که فرزندان جمهوری اسلامی ولایت فقیه است؟.

واضح است که ماده پنجم از اصل دوم که فرزندان جمهوری اسلامی را بیان کرده بجزی بجز ولایت فقیه نیست.

ولایت فقیه است که به تیابت از امام غائب ارواحنا فداء، امامت را در جامعه اسلامی استمرار داده و انقلاب اسلامی را در طول تاریخ تداوم بخشیده تا به امروز که آن را در قالب جمهوری اسلامی بر مستد قدرت نشانده است. و اگر به امر ولایت فقیه و نماینده امام معصوم علیه السلام بود هرگز چنین حرکت و جهاد فداکاری در بیان مردم به وجود نمی آمد. مگر مردم برای کسب آزادی سیاسی قیام کردند و آین همه شهید دادند و آن همه پایداری و مقاومت نمودند و آن همه توپه های سیاسی را که بعضی از آنها به وسیله همین آقایان عملی می شد خشنی نمودند؟! اگر چنین بود با دادن آزادی سیاسی نهشت فرومی نشد.

ولی هدف والا ز و آرمان برترین برقراری حکومت اسلامی و ولایت فقیه بود که این همه فداکاری را در بی داشت.

واز این واضح تر و صریح تر، اصل پنجم قانون اساسی است که من گوید: «در زمان غیبت حضرت ولی عصر عجل الله تعالیٰ فرجه، در جمهوری اسلامی ایران، ولایت امر و امامت امت بر عهده فقیه عادل و با تقوی، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است که اکثریت مردم او را به رهبری شناخته و پذیرفته باشند...».

## ولایت فقیه و قانون اساسی

محکمترین دست آویزی که مخالفان و منکران ولایت فقیه بخیال خود به آن تسلیک جسته اند، قانون اساسی است. من گویند: «در صد و هفتاد و پنج اصل قانون اساس اصلًا نامی از ولایت فقیه... بیان نیامده است تاچه رسیده ولایت مطلقه فقیه... عنوان ولایت فقیه یا ولی فقیه در مقدمه قانون اساسی آمده است ولی مقدمه یک لحاق غیررسمی است که عرضه بر آراء عمومی نشده و قاتلیت از نظر حقوقی و شرعاً ندارد. آن چه در آنجا تصریح گردیده است اعمال اصول قانون اساسی فریب نظر ولایت امر و امامت امت است» و من گویند: «قانون اساسی که بمرحله اصل ۵۷ برای ولایت امر و امامت امت حق نظارت بر قوای سه گانه جمهوری اسلامی قائل شده است همانجا اضافه می کند که بر طبق مصوب آتشنه این قانون اعمال می گردد و در اصل ۱۱۰ و تناقض و اختیارات رهبری را در ۶ مورد خاص متخصص و محدود می سازد» و من گویند: «اصل ۱۱۲ قانون اساسی تصریح می نماید که رهبر یا اعضای شورای رهبری در برایر قوانین یا سایر افراد کشور مساوی هستند. معنای این جمله آن است که رهبر و مقام موسوم به ولایت امر متفق قانون اساسی و حاکم بر آن، نیست بلکه ملزم به اطاعت از آن است». و من گویند: «اصل ۱۲۷ قانون اساسی به نمایندگان ملت در مجلس خبرگان حق تشخیص ناتوانی و حشی بر کاری رهبر را داده است». و سخنانی از این قبیل که هکثر از سوی مخالفان ولایت فقیه و قانون اساسی مطرح شده است.

آیا واقعاً چنین است که قانون اساس مبنای حکومت جمهوری اسلامی را ولایت فقیه نمی داند؟ و آیا هیچ ارزش برای آن همه فداکاریهای ملت که برای رسیدن به هدف والا ای ولایت فقیه قیام کرد و شهید داد قائل نیست یا این بدخواهان با مخالفه های لفظی، حیثیت قانون اساس را می خواهند خدشه دار گشته؟!

قانون اساس در اصل دوم من گوید: «جمهوری اسلامی نظامی است بر پایه ایمان به: اول. خدای یکتا ... دوم. وحی الهی سوم. معاد... چهارم. عدل... پنجم. امامت و رهبری مستمر و نقش اساسی آن در تداوم انقلاب اسلامی».

## ولايت مطلقه فقهی

اصل آمده است: «قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از: قوه مقننه، قوه مجرمه، قوه قضائیه که زیرنظر ولايت امر و امامت است بر طبق اصول آبتدۀ این قانون اعمال من گردد...» گفته‌اند که در این اصل نظارت ولايت فقهی بر قوای سه گانه طبق اصول آبتدۀ قانون اساسی باید اعمال شود، و این هم نوعی مغالطه در تفسیر قانون اساسی است. جمله مذکور به وضوح نظارت ولايت را مطلق گذاشته و اعمال قوای سه گانه را طبق اصول آبتدۀ مقید کرده است. جمله «که زیرنظر ولايت امر و امامت است» جمله معتبره‌ای در برتر است و جمله «بر طبق اصول آبتدۀ...» مربوط به قوای سه گانه است. مطلب بعده روشن است که نیاز به توضیح نیست. و منظور ما فقط تذکر این نکته است که این توییدگان فقط با مغالطه و حذف قسمتی از نصوص، من خواهند مطلب خود را بر افکار عمومی تحیل کنند.

و اما این که گفته شده است که قانون اساسی وظایف و اختیارات رهبری را در شش امر منحصر کرده باز هم یک اشتباه است. و منظور از اصل یکصد و دهم، محدود کردن اختیارات رهبری نیست بلکه منظور، بیان وظایف است که قانونی باید شخص رهبر در آن تضمیم بگیرد و دیگری حق دخالت در آن را ندارد. بعارت دیگر: طبق این اصل، آن وظایف شش گانه منحصر در اختیارات رهبری است نه این که رهبری فقط در آن محدوده اعمال می‌شود. و این مطلب با هلاحله وازه «ولايت امر» که در چند جای قانون اساسی بر آن تاکید شده روشن می‌شود. قانون گذاران قانون اساسی که خود تحت ولايت امر و امنی فقهی عمل کرده‌اند چگونه ممکن است آنها ولايت ولی خود را محدود سازند؟! ولذا در اصل یکصد و هفتاد آمده است: «... این رهبر، ولايت امر و همه مسوّلیت‌های تأسی از آن را بر عهده دارد...». اگر آن‌جهه بر عهده رهبر است فقط مسوّلیت‌ها و اختیارات مذکور باشد، کلمه «لايت امر در این عمارت، زاند و بی مورد خواهد بود. و فریته دیگری که این مطلب را روشن می‌سازد این است که در اصل پنجاه و هفتم که تصریح شده بر لزوم نظارت رهبر بر قوای سه گانه و این که آنها باید زیرنظر ولايت امر و امامت است اعمال شوند و در هج جای قانون اساسی، اصل بای اصولی که می‌تین روشن این نظارت و حدود اختیارات رهبر در تغییر و تحول امور مربوط به قوای سه گانه و کنترل تضمیم گیرهای آنان باشد، ذکر شده است و اصل یکصد و هدهم به هیچ وجه ارتباطی با این مسئله ندارد. بنابراین روشن است که این نظارت بی حد و مرز و غیر مقید است و طبق این اصل رهبریه هر نحوی که صلاح بداند، تضمیم گیرهای قوای سه گانه را محدود و کنترل می‌گند با توسعه می‌بخشد.

## قانونی بودن مجمع تشخيص مصلحت

مجمع تشخيص مصلحت که به فرموده حضرت امام دام ظله پشتونه عظیم و با برکت و برتری برای کشورها است طبق این اصل از اصول قانون اساسی یک نهاد قانونی و شرعاً است که رهبر و ولی امر بر اساس صلاح اندیشه و برای کنترل قوه مقننه با توسعه دادن به حدود اختیارات آن تأسیس فرموده و این همان معنای نظارت رهبر بر قوای سه گانه است.

اصولاً مگر قانون اساسی خود مشروعیتی بدون اعضا وی امر دارد تا بنواند ولايت اورا محدود کند؟ اصل مطلب همین است و سرمهد اختلافات در همین نکته است. ما مشروعيت هر قانون را منحصرآ در اختیار خداوند و هر

مگر ولايت فقهی فقط باید به همین عنوان گفته شود؟! آیا ولايت امر و امامت امت که طبق این اصل به عهده فقهی است چیزی غیر از ولايت فقهی است؟! حنماً آقایان این اصل را ندبده‌اند و گرنه چنین تعهدی نمی‌دادند که «جنون قانون اساسی- تصویب ملت ایران رسیده، برای همگان الزام آور شده است»! آیا به این اصل ملزم و متعهد بد؟! اگر جنین است باید به فرهنگ شیعه مراجعه کنید تا بدانید حدود ولايت امر و امامت امت از نظر اصول عقاید شیعه چیست؟ آیا ولايت امری که در قانون اساسی مقبول شما به فقه و اگذار شده، همان ولايت امری نیست که موضوع حکم به وجوب اطاعت بطور مطلق در قرآن قرار گرفته است گرچه ما عقیده داریم که اولی الامر امام معصوم است ولی همان گونه که در مقالات یشین توضیح دادیم، اطاعت از ولی فقیه، عن اطاعت از امام زمان علیه السلام و به تصریح امامان علیهم السلام رد فقهی رد امام است و اطاعت از او اطاعت از امام است. و اگر ولايت فقهی همان ولايت ائمه علیهم السلام است توهمن این معنی که ولايت فقهی ولايت مطلقه نیست توقیم باطل است.

امام صادق علیهم السلام در حدیث فرمود: «ولايتا ولاية الله التي لم يبعثني بها» (اصول کافی ج ۱ ص ۴۳۷). و با این حدیث، یاسع اعتراضی که به بعض گویند گان مذهبی شده روشن می‌شود. و تعجبی که آقایان از این سخن دارند که اختیارات فقهی همان اختیارات خداوند عزوجل است، می‌جا خواهد بود. البته واضح است منظور از اختیارات خداوند، اختیارات تشریعی ولایتی است یعنی همانگونه که ولايت خداوند محال است مقید به حدودی باشد، ولایتی که از سوی او به ایشان و ائمه علیهم السلام و اگذار شده، مقید به حد و مرزی نیست و معنی این روابیت نیز همین است که «ولايت ما همان ولايت خداوند است و خداوند هیچ پیامبری را می‌تواند فرموده مگر با همین ولايت» و این جمله اخیر، نشانگر این معنی است که اصولاً در جامعه الهیه باید ولی امری باشد که ولايت مطلق و بدون قید داشته باشد و تمام ایشان بودند. و همین ولايت برای ائمه علیهم السلام ثابت است و فقهی جامع الشراطیت نیز که از سوی آنان نصب شده دارای همان ولايت با همه ابعادش می‌باشد.

در روایات بسیار که در باب تقویض امر به رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و ائمه هدی علیهم السلام در کافی شریف آمده است آیه: «إِنَّمَا أَنْهَا كُمَّ الرَّسُولَ فَخَذَهُ وَمَا نَهَا كُمَّ عَنْهُ فَأَنْهَا كُمَّ» به تقویض و اگذار فرموده مطلق به رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم تفسیر شده و فرموده‌اند. خداوند این گونه دستور داد که هرچه بیامیر «ص» دستور دهد انجام دهد و هرچه نبین کند اجتناب نمائید تا مردم را بیازماید که چه کسی از ولی امر اطاعت می‌کند و فرمودند که هرچه خداوند به رسولش و اگذار فرموده به ما نیز و اگذار فرموده است. و همان اطاعت از ما نیز لازم و واجب است. و طبق روایات دیگر فقهی جامع الشراطیت در عصر غیبت همین مقام را دارد و اطاعت از او همان اطاعت از ولی امر منصوب از جانب خداوند متعال است.

مغالطه‌های دشمنان جاہل  
واما اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی آن گونه نیست که گفته‌اند، در این

کس که از سوی او یا منصوبین او ولایت داشته باشد من دانیم و معتقدیم همه خدا برستان باید به این امر اذعان داشته باشد و باید قبل و عملًا تسلیم قانون الهی و حکم حاکم شرع باشند و گرنه بخداوند ایمان نیاورده است.

و این مطلب را در مقاله گذشته روشن ساختیم، گرچه خود برای معتقدان به دین و قرآن، روشن است و اما آنان معتقدند که مشروعیت قانون به رأی اکثریت مردم است و حتی ولایت رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم را نیز در گرو آراء مردم می دانند! ما در مقالات گذشته بطلان این پندار را روشن ساختیم و ثابت کردیم که استاد به بیعت و آراء مردم، فقط از جنبه عملی تأثیر دارد و گرنه مشروعیت ذاتاً مستند به خداوند و ولایت الهی است.

در واقع این اختلاف بر من گردد به واژه مشروعیت. کسانی که واقعاً و جداً معتقد به خدا و روز قیامت و محاسبه اعمال مردم اند و این اعتقاد را تها به دلیل ایمان ارثی و شناسامه ای ابراز نمی کنند بلکه آن را از صمیم قلب باور دارند، مشروعیت را تها برای قانونی قائلند که در پیشگاه خداوند برای آنها حجت شرعی باشد و اگر از آنها سوال شود که چرا چنین و چنان گردید، بنواند حجت اقامه کنند که مردم موافقه واقع شوند؛ حجتی که آن عمل را به تحریک به خداوند متصل گند. و اما کسانی که زندگی را منحصرآ در همین جهان طبیعت می دانند و ورای ماده، حقیقتی قائل نیستند طبیعی است که برای مشروعیت قانون باید فکر دیگری کنند. عقل در چنین زیستی ای حکم می کند که هر انسان از قانونی پیروی کند که شامن منافع شخص او است و لی چون منافع افراد با یکدیگر تعارض دارد آراء اکثریت و اعیان قرارداده اند اما آیا کسی که در اقلیت است و منافع خلاف نظر اکثریت را افتش می کند، عقلاً ملزم به پیروی از خواسته آنها است؟ طبیعی است که عقل چنین اقتصانی ندارد و اکثریت اورا به اجرای وادار به تسلیم می کند همانند قانونی که در نظام دیکتاتوری تصویب می شود. در واقع دموکراسی خود نوعی دیکتاتوری است که اکثریت رأی خود را بر اقلیت تحیل می کند و هیچ دلیلی نیست که رأی اکثریت را بطور مطلق مشروعیت بخشد. و به حال این گونه مشروعیت از پیروزگیها عدم اعتقاد به خدا و روز جزا است و اما مسلمان معتقد به قانون اسلام مشروعیت قانون را از رأی اکثریت نمی گیرد بلکه مراجعت به آراء عمومی فقط برای ایجاد انگیزه طبیعی در آنان به تسلیم دربرابر قانون است همچنانکه یعنی انسیا و آنده علیهم السلام با مردم فقط برای اطمینان از آنکه حمایت و پیروی آنان است نه این که مشروعیت ولایت الهی آنان نیاز به تایید مردم داشته باشد.

### محدوده مسؤولیت مجلس خبرگان

و اما این که گفته اند اصل ۱۱۱ قانون اساس به نسبتندگان ملت در مجلس خبرگان حق تشخیص ناتوانی و حتی برکاری و هبردا داده است! این مطلب به هیچ وجه دلالتی بر ولایت مجلس خبرگان یا موكلان آنها بر رهبر نمی کند و اگر دلالت می کرد نقطه ضعی در قانون اساسی بود، نه حجتی بر اینات ولایت آنان!! بر اساس اصل ۱۱۱ تشخیص موضوع به مجلس خبرگان و اگذار شده است. فرض گنبد در دوران ظهور امام معصوم اگر امام سابق وفات کند، برای تشخیص امام بعد گه جانشین او است شیعه افرادی را که

مورد اعتماد آنان است به مرکز که محل زندگی خانواده امام است می فرمستند تا با آزمایش و دیدن آیات و معجزات، امام را بشناسند و با حاجت و برخان کامل به سوی آنان باز گردند و اورا معرفی نمایند. آیا این گروه بر امام ولایت دارند زیرا حق تشخیص اورا دارند؟ واضح است که این امر هیچگونه ولایتی را در بر ندارد. هر مکلفی باید ایند امام یا پیامبر را بر اساس معجزات و شواهد قطعی بشناسد، آنگاه مکلف به اطاعت و پیروی است و تا اورا بشناخته حاجت بر او تمام نیست. در مورد امام معصوم چون اختصار عروض ناتوانی با فقدان شرایط داده نمی شود، تشخیص اول کافی است و تا امام در فید حیات است، مکلفین موظف به اطاعت اند ولی در فیضه جامع الشرایط چون حصمت نیست، اختصار عروض عارضه ای که موجب اختلال حواس با فقدان بعضی شرایط دیگر بشود، موجود است ولذا خبرگان باید هبته بر سلامتی وجودان شرایط و لایت هائند اجتناب و عدالت آگاه باشند یا علم بخلاف ندانش باشند تا مورد استصحاب باشد و هرگاه تشخیص دادند که بعضی از آن شرایط مفقود شده باید اعلام کنند تا همچنانکه مکلفین دست از تقلید او بر من دارند، عدم ولایت او نیز اعلام شود.

### هیچ کس بالاتر از قانون نیست

گفته اند: «اصل ۱۱۱ قانون اساس تصریح می نماید که رهبری اعضا شورای رهبری در برایر قوانین با سایر افراد کشور مساوی هستند. معنای این جمله آن است که رهبر و مقام مرسوم به ولایت امر مأمور قانون اساس و حاکم بر آن نیست بلکه ملزم به اطاعت از آن است». این نیز یک مخالفه است اگر جهل و ندانی نباشد. همه افراد در برایر قانون مساوی هستند حتی پیامبر صلی الله علیه وآلہ وسلم و امام معصوم علیه السلام، البته در غیر مواردی که قانون حکم خاصی برای آنها دارد. و بر اساس همین مساوات بود که امیر المؤمنین علیه السلام با حصم نصرانی خود در دادگاه حاضر شد و از قاضی منصوب خود حواس است که میان آنها حکم کند. پیامبر صلی الله علیه وآلہ وسلم و ائمه معصومین علیهم السلام بیش از سایر افراد به احکام و قوانین شرع و حتى قوانین که خود تشریع فرموده بودند، مفید بودند و باید باشند. اصولاً هر قانونگذار اگر خود به قانون خود عمل نکند باید از دینگران توقع اعطا به قانون را داشته باشد، هیچکس بالاتر از قانون نیست و باید همه از آن پیروی کنند و به آن باید بند باشد. در عین حال قانون انسانی را کسانی تشریع کرده اند و همانها طبق شواهد حق تغییر دارند. این دو امر را هم منافات ندارد.

بنابراین با این که رهبر و شورای رهبری در برایر قانون با سایر افراد مساوی هستند ولی بر اساس ولایت می توانند قانون را تغییر دهند. نه تها قانون اساس که نوشته و برداخته انسان است بلکه حتی قانون الهی را که هرگز قابل تغییر نیست، در شرایط خاصی، ولی امری می تواند بر اساس ضرورت و مادامی که ضرورت باقی است، بطور موقت از عملی شدن قانون جلوگیری کند و این لازمه ولایت امر است. خود او نیز از همان حکمی که صادر می کند، الزاماً باید پیروی کند و اگر نکرد از عدالت ساقط و از ولایت برکاری شود. پیروی او از حکم و قانون، مستلزم عدم دخالت او در قانون نیست. تمام بحث و اختلاف، آنجانی است که فقهی بخواهد در قانون تشریعت و حکم الهی دخالت کند و اما قانون اساس که بدون شک مشروعیت خود را از ولایت فقهی گرفته است و اگر او امضا نکند هیچ ارزشی ندارد و هرگاه او

من کند» بنابراین اجتهد فقهای جامع الشرایط پایه و اساس همه فعالیت‌های جمهوری اسلامی است. و بر همین اساس در اصل چهار آمده است: «کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزائی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیراینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است...». قانون اساسی طبق این اصل خود را محکوم موازین اسلامی من داند و در اصل دوم، پایه جمهوری اسلامی را اجتهد فقها من داند زیرا موازین اسلامی را آنها تعین می‌کنند. بنابراین هرگز قانون‌گذاران قانون اساسی نخواسته‌اند در برای اجتهد فقها و رأی ولی فقیه، اهل‌هانظری کنند و قانون خود را محکوم نظر او می‌دانند و او می‌تواند هر قانونی را که برخلاف استباط خود از مدارک شرعی و قانونی بداند تغییر دهد. پس اگر اوتخطبی داد که باید مجمع تشخیص مصلحت تشکیل شود یا هر تهادی دیگر را خواست تشکیل دهد با تهادی را حذف نماید یا دونهاد را درهم ادغام کند یا هر قانون دیگری را تصویب نماید، بر اساس قانون اساسی بر خود قانون حاکم است.

اینها نشانه دقت و استحکام قانون اساسی است و اگر چنین نبود، حتماً باید در آن تغییر و تحولی به وجود آید تا با قوانین اساس اسلام معارض نباشد و مادر مقالات گذشته ثابت کردیم که اساس ترین پایه اسلام، ولایت است.

انه علیهم السلام مکرر فرموده‌اند که پایه‌های اسلام پنج چیز است: تکان، زکات، روزه، حج و ولایت و مردم به هیچ یک خوانده نشند آن گونه که به ولایت خوانده شدند ولی آنها بقیه را گرفتند و ولایت را رها کردند. روایات جالیس در این باره آمده است که ما بعضی از آنها را در مقالات گذشته آوردیم. بنابراین قانون اساس همان گونه که باید و شاید حافظ اساس ترین پایه اسلام بعنی ولایت است و اگر چنین نبود، ارزشی نداشت. «والحمد لله رب العالمين».

ادامه دارد

بخواهد تجدیدنظر کند، بدون شک در اختیار او است زیرا ساخته دست او و دستیاران او است. و حتماً باید در قانون اساس پس از مدتی تجدیدنظر شود زیرا تشرع انسان است و هیچ انسانی نمی‌تواند تشرع داشت کند. زمان، عدم کارآیی قوانین ساخته انسان را فاش می‌سازد و به ناجاره‌بیشه در تغییر و تحول است. آن قانونی که لایغتر است، قانون الهی است و این یکی از اسرار اعجاز قرآن است: «ولوکان من عندغیر الله لوجودوا في اختلافاً كثيراً». اگر قرآن از سوی غیر خدا بود در آن اختلاف زیاد دیده می‌شد: زیرا فکر انسان در طول ۲۳ سال دچار تغییر و تحول و اختلاف می‌شود و نهایاً حکم خدا و کلام خدا است که نابت ولا یغیر است.

**دخلالت ولی امر در قانون**

از اینها گذشته، اعتراض برای این است که تحولات اخیر و تشکیل مجمع تشخیص مصلحت برخلاف قانون اساسی است. و ما ثابت کردیم که جزو اختیارات رهبر بر اساس اصل پنجاه و هفت‌تم است، این اصل بدون تعین چارچوب خاصی نظارت رهبر و ولی امر را در اعمال قوای سه گانه لازم داشته است و هیچ محدودیتی برای این نظارت قائل نشده است. بنابراین ولی امر طبق تشخیص مصلحت فعالیت هر کدام از قوای سه گانه را می‌تواند محدود کند یا توسعه بخشد یا ارگانی به آن اضافه کند یا از آن بکاهد. پس تشکیل این مجمع بر اساس همین صلاحیت بک امر قانونی است.

در اصل دوم قانون اساسی آمده است که «جمهوری اسلامی نظامی است... که از راه: الف- اجتهد مستمر فقهای جامع الشرایط پیر اساس کتاب و سنت مقصومین سلام الله عليهم اجمعین بـ استاده از علوم و فنون و تجارب پیشرفت بشری و نلایش در پیشترد آنها. جـ- نفس هرگونه ستمگری و ستمکشی و سلطه‌گری و سلطه‌پذیری، قسط و عدل و استقلال سیاسی و اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و همبستگی ملی را تأمین

### بیهه از درستگر حجاب

اجتماعی مناسبی که در مکان اسلام بوسیله پیامبر اکرم «صلی الله علیه و آله» و امیر مؤمنان حلوات الله علیه بروجود آمد، از فاطمه علیها السلام، آنچنان انسان والا و با فضیلت ساخت که درباره‌اش گفتند: «ولوکان النساء کمثل هذه القهيلات النساء على الرجال» اگر زن دارای شایستگی و لائقی بیانات فاطمه است، بنابراین زنان را بر مردان برتری و فضیلت است، وزیرن قهرمان کربلا نیز چنان در آن صحنه خون و ایثار درخشید که بی و وجود او پیام خون عاشورا هرگز به تاریخ راه نمی‌یافتد، و بدین ترتیب اسلام صلاحیت و توانائی خود را بعنوان یک برنامه انسان‌ساز و همه جانبه زندگی، دررشد و ارتقاء زن به بالاترین مقام ممکن انسانی به شوئن رساند.

امروز نیز در ایران اسلامی این فرصت به زن داده شده تا از مسوئی با اسلامی ساختن محیط تربیتی خانه، فرزندانی چنین مجاهد و نیسته در دامان خویش تربیت نموده و آنان را به صحنه‌های ایثار و شرف روانه سازد تا بار دیگر امثال رضاخان بوسیله استعمار براین ملت مسئولی نگردد و از مسوئی دیگر در زمینه‌های علمی و فرهنگی و سیاسی امکان شکوفائی و بروز استعدادهای خدادادی خود را پیدا نمایند.

**زن در نظام اسلامی**

بدون تردید زن هم چون مرد، دارای صلاحیتها و استعدادهای ذاتی است که اگر فرصت شکوفائی به آنها داده شود، می‌تواند در تمام زمینه‌های متناسب با وضع و موقعیت خاص خویش، بدرخشد، برای نمونه شرائط تربیتی و